

Klasická statistika

- výběrový průměr, výběrový rozptyl, výběrová měřidlová odchylka
- klasický model lineární regrese
- t-test, ANOVA
- Spearmanův korelační koeficient
- ⋮

Statistické modely

$X = (X_1, \dots, X_n)'$ ... vektor pozorování; typicky $X_1, \dots, X_n$ tvoří náhodný vektor

• parametrický model - X má sdruženou distribuční funkci $F(x, \theta)$, F známe až na hodnotu neznámého parametru $\theta \in \mathbb{R}^p$.

výhody: větší přehled, jednoduchost, lepší interpretace, výpočty méně náročné

nevýhody: citlivé na porušení předpokladů modelu

• neparametrický model - nepředpokládá žádný specifický tvar rozdělení vektoru X ; neznámý parametr je nekonečněrozměrný

- histogram, jádrový odhad hustoty, neparametrická regrese

- pořadí, pořádkové testy, pořádková statistika

• semiparametrický model - má parametrickou a neparametrickou složku $\rightarrow$ konečné i nekonečně rozměrným parametrem

- model Coxova proporcionálního rizika

$T = \text{čas do události}$ $F(t) = 1 - \exp \left\{ - \int_0^t \lambda_0(u) e^{\beta'x} du \right\}$

x - vektor kovariát
 β - měrný parametr
 $\lambda_0(u)$ - základní riziková funkce (neznámý parametr)

Robustní postupy

- nejmenší cílíme na porušení předpokladů modelu (normalita, odlehká pozorování, ...), ale zachovávat si efektivitu, pokud předpoklady porušené nejsou.

Odlehká pozorování (outliers)

Proč je hned neodstráníme R dal?

- jsme líní a neodhalíme je
- nejme líní, ale neodhalíme je (ve větších dimenzích)
- máme málo pozorování (málo informace)
- odstraněním podhodnotíme odhad rozptylu

"Vědci věří v normální rozdělení chyb. Experimentátoři, protože je pořádají za matematický teorém,
a matematická, protože je pořádají za experimentální fakt."

(Poincaré, 1912)